

Uuden eurosetelisarjan mahdollisia teemoja koskevan mielipide- tutkimuksen tulokset (tiivistelmä)

Tämä tutkimusraportti ei edusta Euroopan keskuspankin (EKP) kantaa vaan esitetyt näkemykset ovat kirjoittajien omia.

Tiivistelmä

Luottamus euroseteleihin on tärkeää eurojärjestelmälle, joka vastaa niiden turvallisuudesta, käytettävyydestä ja toimivuudesta. Seteleitä kehitetään pitkäjänteisesti, ja uusien setelisarjojen luomiseen käytetään useita vuosia. Seuraavan eurosetelisarjan kehittäminen on nyt siinä vaiheessa, että seteleille haetaan uusia teemoja ja kuvitusta. Sarjan pohjaksi valitaan yhteinen teema¹, johon kuva-aiheet² nivoutuvat, ja sen pohjalta ryhdytään laatimaan sarjan setelien kuvitusta. Euroopan keskuspankki (EKP) on tilannut mielipidetutkimuksen, jonka pohjalta teemoja on tarkoitus ryhtyä valitsemaan. Tutkimuksen järjestäjäksi valittiin Ipsos.

Tutkimuksen tavoitteena oli saada käsitys siitä, millaisia teemoja eurooppalaiset haluaisivat nähdä seteleissään. Tutkimuksessa pyrittiin siis kokoamaan luettelo suosituista teemoista ja mahdollisista niihin sopivista kuva-aiheista. Lisäksi haluttiin kartoittaa, mitä mieltä osallistujat ovat olleet nykyisiin euroseteleihin valituista yhteisistä tekijöistä³ ja millaisia uusia yhteisiä piirteitä seuraavassa setelisarjassa haluttaisiin nähdä. Tavoitteena oli siis myös selvittää, millaista setelisuunnittelua pidetään hyvänä setelisuunnitteluna.

Tutkimuksen pohjaksi järjestettiin verkkokeskusteluja 19:ssä euroalueen maassa sekä Kroatiassa ja Bulgariassa joulukuusta 2021 maaliskuuhun 2022. Jokaisessa maassa osallistujat jaettiin neljään ikäryhmään. Osallistujia oli kaikkiaan 422 ja ryhmiä 84. Kussakin ikäryhmässä (16–25-vuotiaat, 26–40-vuotiaat, 41–60-vuotiaat ja yli 61-vuotiaat) pyrittiin varmistamaan, että ryhmät edustaisivat melko hyvin maansa väestöä. Osallistujien valinnassa kiinnitettiin huomiota sukupuoleen, koulutustasoon, synnyinmaahan ja EU:ta koskevaan asennoitumiseen sekä setelien käyttöön. Kunkin ryhmän kanssa käytettiin jotain osallistujamaan yleisimmistä kielistä.

Mielipidetutkimuksissa kartoitetaan ja käsitellään yleensä valittuun aiheeseen liittyviä näkemyksiä ja näkökohtia. Osallistujien näkemysten oletetaan edustavan yleistä näkemystä kussakin maassa, ja heidän esiin tuomiensa näkökohtien oletetaan olevan tärkeitä kyseisen maan väestölle tai sen osille. Oletusten paikkansapitävyyttä ei kuitenkaan pystytä osoittamaan tilastollisesti. **Mielipidetutkimuksesta käy ilmi, miten monipuolisia näkemyksiä ja kokemuksia eurosetelien käyttäjillä on. Tutkimuksen ei ole tarkoituskaan antaa tilastollisesti edustavaa kuvaa yleisestä mielipiteestä eri maissa.** Vaikka raportissa käydään läpi tutkimuksessa havaittuja eroja eri ikäryhmien ja maiden välillä, on syytä muistaa, että tulokset ovat vain suuntaa antavia. Niiden pohjalta voi kuitenkin saada viitteitä näkemuseroista ja mieltymyksistä eri ikäryhmissä, maissa ja kansanosissa.

Tärkeimmät tulokset

Eurooppalaisuus

Ennen kuin ryhmiä pyydettiin ehdottamaan mahdollisia teemoja uusille euroseteleille, pohjaksi käytiin keskustelua siitä, mitä eurooppalaisuus merkitsi osallistujille. Eurooppalaisuuteen liittyi muutamia lähes kaikille yhteisiä miellelyhtymiä:

- **matkustaminen ja/tai liikkumisen vapaus Euroopan alueella**
- **euro eli eurooppalaisten yhteinen raha**
- **yhteiset arvot kuten vapaus, solidaarisuus ja tasa-arvo**
- **yhteinen historia ja kielten ja kulttuurien monipuolisuus.**

¹ Teema yhdistää aina sarjan seteleitä, eli jokaisella sarjalla on kantava ajatus, joka tekee siihen kuuluvista seteleistä yhtenäisen sarjan.

² Kuva-aiheet valitaan teeman mukaan. Eri suuruisilla seteleillä voi olla erilaiset kuva-aiheet, mutta ne kaikki edustavat samaa teemaa.

³ Yhteisillä tekijöillä tarkoitetaan kuvia ja symboleita, jotka eivät välttämättä liity teemaan vaan palvelevat muita tarkoituksia seteleissä ja vahvistavat eurosetelien yhteiseurooppalaista ilmettä.

Eurooppalaisuus oli osallistujille osa omaa kokemusmaailmaa ja kulttuuria ja rakentui omien mielenkiinnon kohteiden varaan. Vain harvat mainitsivat Euroopan unionin rakenteita tai lainsäädäntöä. **Eurooppalaisuudesta puhuttaessa nostettiin esiin yhdistäviä tekijöitä (esim. arvomaailma ja historia) mutta muistettiin myös arvostaa Euroopan monipuolisuutta (esim. kielet ja kulttuurit).**

Europa-sarjan setelit

Nykyisen eurosetelisarjan seteleitä ja teemaa ei muistettu kovin hyvin. Setelien ulkoasu oli unohtunut etenkin nuorilta sekä niiltä osallistujilta, jotka käyttivät maksamiseen lähinnä kortteja tai muita sähköisiä maksutapoja.

Kun osallistujille kerrottiin, että setelisarjan teema on ”Euroopan aikakaudet ja tyyliuunnat”, **mielipiteet vaihtelivat laidasta laitaan.** Osa piti teemaa ja kuva-aiheita onnistuneina ja sanoi niiden miellyttävän silmää ja sopivan hyvin euroseteleihin – teema kuvaa maanosan kulttuurihistoriaa tunnistettavalla tavalla. He nostivat esiin myönteisenä myös sen, että teema on valittu hyvin neutraalisti. Osa taas piti neutraaliutta tylsänä tai mitäänsanomattomana ja kuva-aiheita niiden historiapainotteisuuden vuoksi vanhanaikaisina ja aikansa eläneinä. Kriittikinä esitettiin myös, että teemat ja kuvitus eivät ole tunnistettavasti eurooppalaisia eikä niillä ole mitään todellista merkitystä.

Useimmat osallistajat eivät tunteneet nykyisiä euroseteleitä omikseen niin, että niihin olisi syntynyt jonkinlainen tunneside. Yleisesti ottaen vaikutti siis siltä, että eurosetelien suunnittelemista uudelleen pidettiin hyvänä ajatuksena ja mahdollisuutena luoda aidosti mieleenpainuvia ja miellyttäviä seteleitä.

Mahdolliset teemat ja kuva-aiheet

Osallistujia pyydettiin miettimään mahdollisia teemoja, joiden ympärille uusi eurosetelisarja voitaisiin rakentaa. Monet toivat esiin mielestään tärkeitä näkökohtia. **Uusien eurosetelien teeman toivottiin koskettavan kaikkia eurooppalaisia ja kuvaavan sekä Euroopan monipuolisuutta että jäsenmaita yhdistäviä tekijöitä. Setelien toivottiin olevan tunnistettavia ja miellyttävän silmää.** Osallistajat pitivät tärkeänä myös, että teeman pohjalta olisi helppo valita kuva-aiheita seteleille ja ettei se herättäisi vastustusta. Puhtaasti tunnetason tekijöitä (kuten voiko seteleistä olla ylpeä) tuotiin harvemmin esiin oma-aloitteisesti.

Keskustelussa teemoihin sopivista kuva-aiheista osallistajat korostivat tunnistettavuutta. Tärkeänä pidettiin myös sitä, ettei seteleihin eksyisi pahennusta herättäviä kuvia. Esimerkkeinä vältettävistä kuva-aiheista mainittiin kulttuuriset stereotyyppit ja kaikki vähänkin uskonnolliset, poliittiset tai ideologiset aiheet. Osallistujiin tuntui vetoavan myös ajatus etenkin EU:n yhtenäisyyttä ja arvoja edustavista aiheista. Kaikkien ei kuitenkaan ollut helppo antaa konkreettisia esimerkkejä kuva-aiheista, jotka olisivat toiveiden mukaisia tai sekä yleisesti tunnettuja että helposti kaikkien hyväksyttävissä. Keskustelu johti toisinaan siihen, että aluksi hyvinä pidettyjä aiheita ei lopulta enää pidetty yhtä kannatettavina.

Monet osallistajat sanoivat, että omaan maahan liittyvän kuvan näkeminen euroseteleissä edustamassa yhteisiä teemoja olisi hienoa ja ehkä jopa ylpeydenaihe. Keskustelussa korostui kuitenkin yleensä se, että eri suuruisia seteleitä on rajattu määrä eikä kaikista jäsenmaista pystyttäisi siksi valitsemaan kuva-aiheita. **Vaihtoehdoksi esitettiin aiheita, jotka edustaisivat laajempia alueita tai useampia maita yhtä aikaa tai yhdistäisivät muuten eurooppalaisia yli rajojen.** Osa osallistujista kannatti silti loppuun asti kansallisia aiheita. Etenkin Bulgariassa ja Portugalissa käydyissä keskusteluissa tuotiin esiin mahdollisuus tehdä maita paremmin tunnetuiksi muualla EU:ssa. Uusien eurosetelien kuvituksen avulla voitaisiin nostaa esiin jäsenmaita, jotka ovat ehkä jääneet aiemmin vähemmälle huomiolle.

Suosituimmat teemat ja kuva-aiheet

Osallistujilta saatiin hyvin monenlaisia ehdotuksia uusien setelien teemoja ja kuvitusta varten. Mukana oli sekä perinteisesti rahojen kuvituksena käytettyjä aiheita (merkkihenkilöt, luonto, tunnetut rakennukset ja rakennelmat, historialliset tapahtumat, tiede, kulkuvälineet) että uudempia aiheideoita (avaruus, nykytaide, ruoka ja juoma, urheilukilpailut). Huomattavan usein ehdotettiin myös abstraktimpia teemoja, jotka kuvaisivat esimerkiksi arvoja (vapaus, tasa-arvo, demokratia), moninaisuutta, kulttuuria ja ympäristökestävyyttä.

Suurin osa ehdotuksista toistui eri ryhmissä hieman eri muodoissa. Eri ikäryhmien ja maiden välillä oli yllättävän vähän eroja siinä, miten suosittuja eri teemat olivat.

Osallistujien oli keskustelun jälkeen yleensä helppo valita ehdotuksista ne, jotka heitä itseään miellyttivät eniten. Kaikki ehdotukset eivät päätyneet lopulliselle listalle, sillä osa teemoista ei saanut kannatusta tai ne jäivät muiden samantyyppisten ehdotusten varjoon. Esimerkiksi osa historiallisista ja eri tieteenaloja kuvaavista teemoista jätettiin listalta pois siksi, että aiheita oli jo ehdotettu merkkihenkilöteeman alla (tai päinvastoin). Useimmissa ryhmissä suosikeiksi nousivat teemat, joissa kuva-aiheina olisivat

- **luonto**
- **tunnetut rakennukset ja rakennelmat**
- **merkkihenkilöt**
- **eurooppalaiset arvot**
- **tiede ja kehitys**
- **taide.**

Mielipiteet eri teemoista muuttuivat jonkin verran keskustelun aikana. Neutraaleiksi miellettyjen teemojen suosio yleensä kasvoi. Etenkin luonto ja eurooppalaiset arvot saivat sitä enemmän kannatusta, mitä pitemmälle keskustelu eteni. Sen sijaan eniten keskustelua herättäneiden ja kyseenalaistettujen teemojen suosio laski, ja esimerkiksi tunnettujen rakennusten ja henkilöiden kuvaamista ei lopulta enää pidetty aivan yhtä hyvänä ajatuksena kuin keskustelun alussa.

Luonto

Luontoaiheisia teemoja ehdotettiin kaikissa ryhmissä selvästi eniten. **Luontoaiheita pidettiin neutraaleina, turvallisina ja myönteisinä. Niiden odotettiin herättävän yleisesti vastakaikua.** Luonto on kaikille yhteinen, kaikki eurooppalaiset tuntevat sen omakseen eikä se pysähdy maiden rajoille. Sen hahmotettiin jopa muistuttavan tässä suhteessa Euroopan unionia, joka on yhteinen alue. Kaikkien jäsenvaltioiden asukkaat voivat tuntea olevansa osa Euroopan unionia. Luontoaiheet todettiin lisäksi esteettisesti viehättäviksi, ja niiden luomaa tunnelmaa pidettiin toivottavana euroseteleissäkin. Monissa maissa mainittiin lisäksi, että luontoteeman avulla voitaisiin korostaa ympäristönsuojelun merkitystä. Luontoteemaan liittyviksi kuva-aiheiksi ehdotettiin maisemia (usein vuoristoa), vesiaiheita (esim. rantoja, jokia ja järviä), kasvillisuutta (esim. kukkia ja puita) sekä eläimiä (esim. lintuja).

Tunnetut rakennukset ja rakennelmat

Historiallisia rakennuksia ja rakennelmia pidettiin yleisesti tärkeänä ja helposti tunnistettavana osana eurooppalaista kulttuuri-identiteettiä, ja siksi niitä pidettiin sopivana yhdistävänä teemana. Niiden hahmotettiin myös kertovan Euroopan kehityksestä, pysyvyydestä ja arvoista ja yhdistävän silläkin tavoin eurooppalaisia. Muutamassa ryhmässä kiinnitettiin kuitenkin huomiota siihen, että sopivien kuva-aiheiden valinta voisi olla vaikeaa. Monet tunnetut rakennukset ja rakennelmat voivat herättää kielteisiä tunteita historiallisten tapahtumien vuoksi, ja niiden käyttö voisi jopa loukata joitakin kansanosia. Ei myöskään ole helppo valita rakennuksia ja rakennelmia, jotka edustaisivat kaikkia euroalueen maita tasapuolisesti. Teemaan liittyviksi kuva-aiheiksi ehdotettiin erilaisia historiallisia rakennuksia ja rakennelmia (esim. linnoja ja muistomerkkejä), uskonnollisia rakennuksia, siltoja, museoita ja gallerioita sekä EU:n rakennuksia (Brysselissä ja Strasbourgissa).

Merkkihenkilöt

Merkkihenkilöihin liittyvät teemat olivat hyvin suosittuja, ja myös monien muiden teemojen kuvitukseksi ehdotettiin tutkijoiden, taiteilijoiden, historiallisten henkilöiden tai urheilijoiden kuvia. Monet osallistajat toivoivat setelien kuva-aiheisiin tunnettuja henkilöitä, jotka ovat vaikuttaneet siihen, millainen Euroopasta tai eurooppalaisesta identiteetistä on muotoutunut. Merkkihenkilöihin liittyviksi kuva-aiheiksi ehdotettiin muusikoita ja säveltäjiä, historiallisia hahmoja (esim. Eurooppaa rakentamassa olleita ihmisiä), tutkijoita, filosofiä ja kirjailijoita sekä muita taiteilijoita. Yleisesti ottaen henkilöitä pidettiin seteleihin sopivana teemana, mutta historiallisten hahmojen valinnasta virisi runsaasti keskustelua. Esimerkiksi entisten johtajien ja poliitikkojen kuvien todettiin voivan herättää hyvinkin erilaisia mielikuvia eri ihmisryhmissä. Usein keskustelussa päädyttiin siihen toteamukseen, että poliittisten johtajien sijasta olisi parempi kuvata esimerkiksi arvostettuja kuvataiteilijoita tai kirjailijoita.

Eurooppalaiset arvot

Teemaa perusteltiin yleensä sillä, että Eurooppa edustaa yhtenäisyyttä, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, vapautta, tasa-arvoa sekä erilaisuuden hyväksymistä osana yhteisöä. Arvojen todettiin yhdistävän eri maiden ja kansanosien ihmisiä ja luovan eurooppalaista identiteettiä. Osa osallistujista painotti, että arvot ovat useimmille tärkeämpiä kuin tunnetut rakennukset tai henkilöt, sillä arvot ovat kiinteä osa jokapäiväistä elämäämme. Arvojen merkitys korostui myös siksi, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan tutkimuksen aikana eli demokratia ja vapaus olivat aidosti uhattuina. Osassa ryhmistä arvoja ei lopulta suositeltu teemaksi, sillä niiden kuvaamista seteleissä päädyttiin pitämään liian vaikeana, mutta niistä keskusteltiin mahdollisena teemana lähes kaikissa ryhmissä.

Teemaan liittyviä kuvitusehdotuksia ei syntynyt helposti, mutta osallistajat ehdottivat toistuvasti valkoista kyyhkyä (vapauden ja rauhan symbolina), toisiaan kädestä pitäviä tai halaavia ihmisiä (solidaarisuuden, demokratian, yhtenäisyyden ja yhteyksien symbolina) ja yhdistyviä tai ojennettuja käsiä (yhteistyön, solidaarisuuden, yhteisön ja tasa-arvon symbolina). Lisäksi ehdotettiin esimerkiksi vaakakuppeja (oikeusturvan, ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja keskinäisen kunnioituksen symbolina), rauhanmerkkiä, avattuja rajoja (vapauden symbolina) sekä erilaisia yhteenkuuluvuutta korostavia kuva-aiheita, joissa ihmiset seisosivat yhdessä. Myös Euroopan karttaa ja lippuja harkittiin kuvitukseksi.

Tiede ja kehitys

Eurooppalaiset ovat tehneet monenlaisia keksintöjä ja edistäneet tieteen ja tekniikan kehitystä merkittävästi. Teeman käyttö seteleissä voisi tehdä eurooppalaisten saavutuksia tunnetuiksi ja kannustaa nykyisiäkin eurooppalaisia ottamaan selvää asioista. Kuvituksen toivottiin liittyvän esimerkiksi Euroopassa kehitettyihin kulkuvälineisiin, energiantuotantoon, avaruusaiheisiin, lääketieteen kehitykseen, fysiikkaan, työkaluihin ja tekniikkaan sekä viestintään. Usein mainittiin myös, että kuvissa voisi olla tutkijoita ja keksijöitä. Muutamat osallistajat mainitsivat kuitenkin, että osa tutkijoista ja keksinnöistä voi myös olla kiistanalaisia.

Taide

Taiteeseen liittyviä teemoja suositeltiin seteleihin etenkin Etelä- ja Länsi-Euroopassa. **Euroopan taidearteet ovat ainutlaatuisia ja maailmankuuluja.** Taiteen kuvaamisen seteleissä ajateltiin voivan herättää ihmisissä mielenkiintoa esimerkiksi teosten syntyhistoriaa ja nykyistä sijaintia kohtaan. Osallistajat arvelivat myös käytännönläheisesti, että taideteeman myötä seteleistä tulisi esteettisesti viehättäviä. Kuva-aiheiksi ehdotettiin paitsi taideteoksia myös maalareita ja kuvanveistäjiä, taidehistoriaa ja tyyliisuuntia, tanssitaidetta, arkkitehtuuria ja musiikkia. Taideaiheita koskevassa keskustelussa kiinnitettiin paljon huomiota siihen, että monissa kuva-aiheissa yhdistyi useita eri teemoja ja ne myös liittyivät useampaan kuin yhteen maahan. Esimerkiksi Leonardo da Vinci tunnetaan paitsi taiteestaan myös keksinnöistään, muinaisten aikojen patsaat kertovat taiteen lisäksi yhteisöjen kehityksestä ja arvoista ja maisemamaalaukset sopivat luontoteemaan. Monilla taideaiheilla on myös kansallista merkitystä.

Muita teemoja

Monia muitakin teemoja ehdotettiin useissa ryhmissä, mutta ne eivät saavuttaneet yhtä suurta suosiota kuin edellä mainitut. Usein mainittiin esimerkiksi historia, tavat ja perinneaiheet, ruoka- ja juomakulttuuri, tapahtumat ja taiteenalat, ympäristökestävyys, erilaiset kartat, urheilu, kielet, jäsenvaltioiden liput sekä kulkuvälineet ja matkustaminen. Yksittäisissä ryhmissä mainittiin lisäksi mahdollisina teemoina koulutus, uskonto, perhe, julkiset palvelut ja sanomat tai viestit.

Yhteiset tekijät⁴

Nykyisiä euroseteleitä yhdistäviä tekijöitä ei tunnettu sen paremmin kuin niiden teemoja ja kuva-aiheitakaan. Yleensä osallistujat eivät olleet kiinnittäneet yhteisiin tekijöihin suurempaa huomiota. Keskustelun kuluessa tuotiin usein esiin näkemys, että yhteisiä tekijöitä on liikaa. Niiden paljous täyttää setelien pinta-alan. Esimerkiksi sekä Euroopan lipun että siinä olevien tähtien kuvaamista erikseen pidettiin liiallisena.

Tärkeimpinä yhteisinä tekijöinä mainittiin yleisesti

- **tähdet**
- **Euroopan lippu**
- **Euroopan kartta**
- **eurosymboli**
- **rahan nimi eri kirjoitusasuissaan.**

Ne olivat useimpien osallistujien mielestä hyödyllisiä ja tunnistettavia.

Vähemmän tärkeitä osallistujille olivat Europa-neidon muotokuva, tekijänoikeusmerkki, Euroopan keskuspankin lyhenne eri kirjoitusasuissaan sekä EKP:n pääjohtajan allekirjoitus. Osallistujat eivät tunteneet Europa-neitoa eivätkä osanneet yhdistää muotokuvaa millään tavoin Eurooppaan tai eurooppalaiseen identiteettiin. Monien mielestä EKP:n pääjohtajan allekirjoitus ja muut teknisesti tarpeelliset tekijät joko vaikuttivat turhilta tai niitä oli vaikea erottaa.

Osallistujat yrittivät kysyttäessä keksiä mahdollisia uusia yhteisiä tekijöitä. Seteleihin voisi esimerkiksi lisätä osia ihmisoikeuksista koskevasta yleissopimuksesta tai Euroopan hymnistä tai kuvan Euroopan parlamentista tai jäsenvaltioiden lipuista. Osa osallistujista kyseenalaisti euroalueen ulkopuolisten maiden kuvaamisen Euroopan kartalla ja erikielisten lyhenteiden käytön.

Muita ehdotuksia

Osallistujilta kysyttiin lisäksi, mitkä muut asiat ovat heille tärkeitä eurosetelien suunnittelussa. Monet halusivat setelien ulkoasun olevan yksinkertainen, selkeä, kirkasvärisen ja huomiota herättävä. Eri suuruisien setelien toivottiin olevan selkeästi eri värisiä, jotta ne olisi helppo erottaa toisistaan. Joissakin ryhmissä pidettiin tärkeänä, että värit pysyisivät pohjimmiltaan samoina uudessakin sarjassa, sillä värit oli opittu yhdistämään tietyn suuruisiin seteleihin. Lisäksi toivottiin, että eri suuruiset setelit olisi helppo erottaa toisistaan myös näkemättä niitä esimerkiksi sokeainkirjoituksen tai muiden kohokuvioiden avulla.

Jotkut osallistujat toivoivat, että kaikista euroseteleistä tehtäisiin nykyistä pienempiä ja keskenään samankokoisia, jotta ne mahtuisivat paremmin lompakkoon. Jotkut mainitsivat, että setelit tulisi valmistaa muovipohjaisista materiaaleista, jotta ne kestäisivät paremmin käyttöä. Valmistusmateriaalien ympäristökestävyyttä pidettiin kuitenkin tärkeänä.

⁴ Yhteiset tekijät eivät välttämättä liity teemaan, vaan ne palvelevat muita tarkoituksia seteleissä ja vahvistavat eurosetelien yhteiseurooppalaista ilmettä.

Monissa maissa osallistajat toivoivat, että käyttäjillä olisi jatkossakin mahdollisuus vaikuttaa eurosetelien suunnittelua koskevaan päätöksentekoon ja kertoa mielipiteensä siitä, millaiset setelii aiheet ovat yleisesti hyväksyttäviä.

Yhteenveto

Tutkimuksessa selvitettiin mahdollisuuksia löytää kuvitusta, joka saavuttaisi yleistä hyväksyntää kaikissa jäsenvaltioissa ja kansanosissa. Mielipiteet vaihtelivat tutkimusta varten kootuissa ryhmissä, ja odotukset olivat osin keskenään ristiriitaisia. Osa osallistujista toivoi setelien teeman olevan yleispätevä ja korostavan yhteisyyttä, kun taas osa kannatti aiheita, jotka liittyisivät selkeämmin yksittäisiin jäsenvaltioihin ja toisivat esiin niiden kulttuuria ja roolia Euroopan unionissa.

Kaikissa maissa ja ikäryhmissä pidettiin hyvinä teemoina etenkin **luontoa, rakennuksia ja rakennelmia, muotokuvia, eurooppalaisia arvoja, tiedettä ja kehitystä sekä taidetta.** Mitä pitemmälle keskustelu eteni, sitä vahvemmin teemoiksi kannatettiin luontoa ja eurooppalaisia arvoja, sillä niiden ajateltiin vetoavan useimpiin ihmisiin ja herättävän vähiten vastustusta. Rakennuksien ja rakennelmien, muotokuvien sekä historiallisten teemojen ongelmana pidettiin sitä, että niihin sopivat kuva-aiheet yhdistävät harvoin kaikkia eurooppalaisia eivätkä ne välttämättä herätä kaikissa myönteisiä mielleyhtymiä.

Monasti todettiin myös, että samat kuva-aiheet voisivat sopia useisiin eri teemoihin. Osallistajat pyrkivät toisinaan yhdistelemään teemoja ja löytämään kuva-aiheita, joissa yhdistyisivät esimerkiksi luonto ja ympäristökestävyys/taide, historia ja tiede/taide tai eurooppalaiset arvot ja ympäristökestävyys/kielet. Muotokuvien käyttämistä ehdotettiin usein esimerkiksi historia- ja tiedeteemojen yhteydessä.

Yleensä osallistajat ehdottivat useita suosikkiteemoihinsa sopivia kuva-aiheita, joskaan aina aiheiden valintaa ei pidetty helppona jo mainituista syistä. Kuva-aiheiden haluttiin olevan kauniita tai majesteettisia tai kertovan Euroopan merkityksestä, arvoista ja kehityksestä. Kuva-aiheiden tunnistettavuutta pidettiin erittäin tärkeänä, jotta käyttäjät voisivat tuntea setelit omikseen.

Tutkimuksessa selvitettiin myös, mitä mieltä käyttäjät ovat nykyisen eurosetelisarjan yhteisistä tekijöistä. Osa yhteisistä tekijöistä oli muita suosittumia, mutta käyttäjiltä kysyttiin myös yleistä näkemystä yhteisten tekijöiden käytöstä seteleissä. Tekijät toivottiin valittavan niin, että ne olisivat tunnistettavia ja toimivia.

Tutkimusraportin sisältö

Itse tutkimusraportissa kerrotaan laajemmin tutkimuksen taustoista ja käytetystä menetelmästä. Osassa 2 kerrotaan, mitä eurooppalaisuus tarkoitti osallistujille. Osassa 3 kartoitetaan mielipiteitä nykyisestä eurosetelisarjasta ja osassa 4 mahdollisia uusia teemoja ja kuva-aiheita. Osassa 5 käydään läpi asennoitumista seteleissä käytettyihin yhteisiin tekijöihin, ja osassa 6 kerrotaan, mitä muuta osallistajat pitivät tärkeänä setelien ulkoasussa. Osassa 7 esitetään yhteenveto tutkimuksen tuloksista. Liitteissä annetaan lisätietoa.